

DE ZAAK VAN DE DUITSE SCHATKISTPROMESSEN

f 23 mln voor te betalen. Dat was aan de lage kant, zulks al daarom omdat in '50 nog steeds de mogelijkheid bestond dat de Nederlandse Bank en de Bary & Co verplicht zouden worden om f 66 mln in de boedels van de LVVS en de VVRA te storten. Het aanbod had voor de beroofden *c.g.* hun erfgenamen maar één aantrekkelijk aspect: zij zouden onmiddellijk kunnen beschikken over althans een groot deel van hun vordering, zij het dat zij daarvoor van hun aanspraken op de rest afstand moesten doen.

Tegen dit 60 resp. 70%-aanbod werd onmiddellijk geprotesteerd door vijf Leidse en Utrechtse hoogleraren in de rechten, onder wie Meijers en Cleveringa, en mr. Sanders (de commissie-Meijers was toen nog niet gevormd) legde het aanbod aan het oordeel voor van de Afdeling Rechtspraak. Het werd eind maart '50 door een van de Haagse Kamers geannuleerd. Sterker nog: die Kamer gelastte de beheerders/vereffenaars, op korte termijn aan alle rechthebbenden naast de al uitbetaalde 30% nog eens 25% van hun vorderingen uit te betalen en zo spoedig mogelijk tot een derde, eventueel definitieve uitbetaling over te gaan. Ruim twee jaar later, in juli '52, kregen de beheerders/vereffenaars van de boedels de eerder genoemde f 66 mln tot hun beschikking. Het is dit bedrag geweest dat het tenslotte mogelijk heeft gemaakt dat aan alle rechthebbenden op de boedel van de LVVS 90% van hun vordering werd uitbetaald en aan de rechthebbenden op de boedel van de VVRA 85% – er bleef, na aftrek van alle kosten, een bedrag van bijna f 3 mln over (gevolg van het feit dat men geen rechthebbenden had kunnen vinden); dat bedrag werd aan de Stichting Joods Maatschappelijk Werk ter beschikking gesteld.

★

Nu het rechtsherstel met betrekking tot Joodse bedrijven, textielvoorraden, levensverzekeringspolissen, panden, waardevolle voorwerpen en effecten.

Wat de bedrijven betreft: voorzover deze in opdracht van de *Wirtschaftsprüfstelle* geliquideerd waren, kregen de Joodse rechthebbenden (althans de meesten) een vordering op de boedel van de VVRA – anders lag het wanneer de *Wirtschaftsprüfstelle* het bedrijf had laten verkopen. Dat moest dan aan de eigenaar of zijn erfgenamen worden teruggegeven of, als dezen het betrokken bedrijf niet wilden voortzetten, dan moest hun door de nieuwe eigenaar een koopprijs worden betaald. Eenvoudige